

A Képviselő-testület nyilvános ülésének anyaga (2011. évi CLXXXIX. törvény 46. § (1) bekezdés).

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület számára

Tárgy: Emléktábla elhelyezése a Méray Motorkerékpárgyár egykori épületének falán, a Városmajor u. 10. számú házon

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros XII. kerületi Hegyvidéki Önkormányzat emléktáblával szeretné megjelölni a Méray Motorkerékpárgyár egykori épületét a Városmajor u. 10. sz. alatt, amelynek pincéjében kezdte meg működését a motorkerékpárok gyártásáról később híressé vált üzem. A vállalkozás közel 25 éven át, egészen 1948-ig működött. A hazai motorkerékpár-gyártás bölcsőjének emlékére a Méray-Horváth család és az Autó Classic által 1998-ban az épületen elhelyezett réztáblát ellopták.

Az első magyar motorkerékpárgyárat 1923-ban az Aradról elszármazott testvérpár, Méray-Horváth Lóránd és Méray-Horváth Endre alapította. A testvérek közös vállalkozásként először vegyi árukkal kereskedtek, majd motorkészítésre tértek át. Az összeszereléshez a Városmajor utca 10. sz. alatti pinceműhelyt szereztek meg. A Méray-motorok jellegzetes újítása a háromszög alakú váz volt, amelybe külföldi gyártmányú motorok kerültek. Ez az újítás később nemzetközileg is elterjedt, és hozzájárult a magyar motorgyártás hírnevének kialakításához.

Az 1920-as években népszerűvé váló motorversenyeken a Méray-motorokkal induló versenyzők – köztük a cég két részvényese, Méray Horváth Lóránd és Wein Levente – komoly sikereket értek el. Ennek eredményeként egyre népszerűbbé váltak a motorok, a magánvásárlásokon túl megszorodtak az állami megrendelések is. A rendőrség, a posta, a tűzoltóság, a hadsereg, a városi közüzemek rendelték meg a praktikus és olcsó motorokat, amelyekből a választék a sportkategóriától az oldalkocsis megoldásig terjedt. Később furgonokat is gyártottak. Az egyre növekvő igények kielégítését már nem tudta fedezni a Városmajor utcai műhely, így az üzem 1925-ben átköltözött Pestre, a Dorottya utcába.

1927-ben kinőtték az új műhelyt is, és a Magyar Acélárugyárral kötött megállapodás alapján – ahol a Méray testvérek már csak kisebbségi részvényesek voltak – az üzem vállalta a motorkerékpárok további gyártását. A testvérpár nemcsak mérnöki tudásával, hanem üzleti sikereivel is kitűnt. 1930-ra megszerezték a Magyar Általános Gépgyár két autómárkájának forgalmazási jogát, és elegáns bemutatótermet alakítottak ki a belvárosban. A gazdasági világválság megakasztotta a cég további fejlődését. Később az osztrák Puch gyárral kötöttek együttműködési megállapodást, és közös motorokat jelentettek meg Méray-Puch néven. A második világháború vetett véget a Városmajor utcából induló

sikeres vállalkozásnak, a háború befejezését követően a szovjet hadseregnek vállaltak járműjavítási munkákat, majd 1948-ban végleg bezárt az üzem.

A tábla elhelyezéséhez a tulajdonosi hozzájárulás beszerezése folyamatban van. Az emléktábla szövegét a társasház tulajdonosaival egyeztettük.

A tábla elkészítésére árajánlatot kértünk, költsége bruttó 126.460.- Ft, amelyet az Önkormányzat fedez.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület egyetért azzal, hogy az Önkormányzat – az előterjesztés melléklete szerinti – emléktáblát helyezzen el a Méray Motorkerékpárgyár egykori épületén, a XII., Városmajor utca 10. számú épület falán. A felállítandó tábla költsége, br. 126.400.- Ft, amelyet az Önkormányzat vállal.

(A döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2014. szeptember „ 17. „

Melléklet: az emléktábla szövege

Láttam:

Gottfriedné dr. Tusor Gabriella
jegyző

Fonti Krisztina
alpolgármester

Pokorni Zoltán
polgármester

E HÁZ PINCÉJÉBEN MŰKÖDÖTT 1923-1925 KÖZÖTT

A MÉRAY MOTORKERÉKPÁRGYÁR RT.

AZ ÜZEM SAJÁT TERVEZÉSŰ MOTORKERÉKPÁROK
GYÁRTÁSÁVAL JÁRULT HOZZÁ
A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ ELŐTTI
MAGYAR JÁRMŰIPAR VILÁGHÍRŰVÉ VÁLÁSÁHOZ.

ÁLLÍTTATTA:

BUDAPEST FŐVÁROS XII. KERÜLET HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT
2014.

